

Bunnik, 19 juni 2018

Betreft: input Plenair debat Evaluatie Jeugdwet 21 juni

Geachte Kamerlid,

Op 21 juni a.s. is er een plenair debat over de evaluatie van de jeugdwet. Naast de jeugdwet staat ook een brief van minister De Jonge op de agenda over de positie van kinderen met een langdurig zieke ouder, die vaak al op jonge leeftijd mantelzorgers zijn. Hoewel Mezzo en JMZ Pro zich in veel van de aangekondigde maatregelen van de minister goed kunnen vinden, missen we nog een aantal zaken die voor de juiste, tijdige en passende ondersteuning van jonge mantelzorgers van groot belang is.

Jonge mantelzorgers

Veel jonge mantelzorgers zien zichzelf niet als mantelzorger en ook bij ouders en professionals is dit vaak onderbelicht. Dat maakt het lastig om deze doelgroep goed in beeld te krijgen en passende ondersteuning voor te ontwikkelen. Het is heel belangrijk om goed aan te sluiten bij de belevingswereld en taalgebruik van jonge mantelzorgers. Jonge mantelzorgers willen graag gehoord worden, zowel thuis als op school. Scholen zijn een belangrijke vindplaats, zowel in basis-, middelbaar-, beroeps- en hoger onderwijs (studerende mantelzorgers). Hierbij is het essentieel om passende ondersteuning beschikbaar te stellen voor deze verschillende doelgroepen. Sluit ook vooral aan bij het zorgplan van de school om meer betrokkenheid te creëren.

Jonge mantelzorgers dragen hun steentje bij aan de zorg voor hun zieke ouder/broertje/zusje, maar lopen daarbij het risico zelf zorg te kort te komen. Hierdoor kan hun ontwikkeling, schoolcarrière of (psychische) gezondheid in het gedrang komen. Het ondersteunen van jonge mantelzorgers en hun gezinnen vraagt van professionals specifieke kennis en vaardigheden.

Om de positie van jonge mantelzorgers te versterken, vragen wij dan ook om bij de minister het volgende onder de aandacht te brengen:

1. Bewustwording en signalering gaat niet alleen over de kinderen van een (langdurig) zieke ouder, maar geldt ook voor broers en zussen van kinderen die intensieve zorg nodig hebben.
2. Een passende *lokale* invulling van het jonge mantelzorgbeleid is van groot belang. Betrek jonge mantelzorgers bij de ontwikkeling van het lokale beleid en geef ze een stem. Samenwerking tussen gemeente, onderwijsinstellingen, steunpunt mantelzorg, en hulpverlening is hierbij van essentieel belang.
3. Professionals, zoals huisartsen, POH's, leerkrachten, zorgcoördinatoren en mentoren jongerenwerkers moeten meer samenwerken en waar mogelijk door verwijzen naar elkaar om de beste ondersteuning voor jonge mantelzorgers te krijgen. Ook zou er meer geïnvesteerd moeten worden in

deskundigheidsbevordering over jonge mantelzorgers bij genoemde beroepsgroepen.

4. Zet campagnes uit via scholen en steunpunten mantelzorg om bewustwording bij jonge mantelzorgers zelf te creëren: zij zien zichzelf niet snel als mantelzorger en geven niet makkelijk toe dat ze hulp nodig hebben. Online tools kunnen hierbij een rol spelen om beter aan te sluiten bij de belevingswereld van jonge mantelzorgers.
5. Mentoren, interne begeleiders op scholen, andere jongeren-hulpverleners en vrijwilligers in (sport-)verenigingen zouden de signalerende rol meer op zich kunnen nemen. Zij kunnen een luisterend oor bieden en hulp bieden bij de praktische uitdagingen zoals school, sociale omgeving of thuis. Uit de praktijk blijkt dat het hebben van een zorgsituatie vaak wordt gebagatelliseerd, waardoor ze te laat de juiste ondersteuning krijgen.
6. *Gebruikelijke zorg*: jongeren hebben met verschillende wetten te maken, maar in die wetten is er geen eenduidige definitie van gebruikelijke zorg. Dit leidt tot verschillende invulling door verschillende professionals met soms extreme gevolgen voor de betreffende jongere(n) –al dan niet thuiswonend. Wat gebruikelijke zorg is, zou dus beter vastgelegd moeten worden.

Tot slot

Mezzo en JMZ Pro willen met deze brief bijdragen aan de ontwikkeling van dit relatief jonge aandachtsgebied. Herkenning, erkenning en ondersteuning aan jonge mantelzorgers én hun ouders, draagt bij aan het versterken van de eigen kracht. En vermindert het risico op overbelasting, schoolproblemen en psychische problematiek. Daarmee worden ook maatschappelijke schade en zorgkosten op langere termijn voorkomen.

Met vriendelijke groet,

Liesbeth Hoogendijk

Directeur Mezzo

Mezzo is de Vereniging die opkomt voor mantelzorgers, en werkt in netwerkverband samen met Steunpunten Mantelzorg in heel Nederland die ondersteuning bieden aan jonge mantelzorgers. Mezzo werkt samen met Stichting JMZ Pro - het landelijk netwerk voor en door professionals betrokken bij de ondersteuning van jonge mantelzorgers en/of hun gezinnen. JMZ Pro is de pleitbezorger voor de jonge mantelzorger en zijn/haar professional. Het netwerk wordt gedragen door 60 organisaties in Nederland en heeft veel kennis en expertise op het gebied van jonge mantelzorgers en is voor landelijke kennisinstituten de toegang tot de praktijk van de jonge mantelzorger.